ԱԲՈՆԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 դրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղր.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղր.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՆԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղր.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ 2 վէ 3ի ննճիւ սահիֆէլէրէ 6 ղր.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթ այրը բազարլըգ օլուր:)
Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ:

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Խուարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: —Ղազէթանըն ումուրու խուարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 3 ՓԵՏՐՈՒԱՐ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Մ. Կօշէնին Պէրլին վէ Վիէննա գապինէթօլարընըն գարարըլաշտըրըտըղը մէվատտ՝ խավաչ խավաչ անլաշըլմաղա պաշլայօր:

Ալընան սօն հավատիստէ խալընըզ պիր շէյ հագգընտա իւմթիլաֆ կէօրիւնիւյօր քի, օ տա Սթանպօլտաքի սուֆէրանըն միւշթէրէքէն մի խօգսա այրը այրը՞ մը հարէքէթ իտէճէքլէրի մատտէսի տիր:

Պունլարըն Պապը Ալիյէ միւշթէրէք պիր նօթա վէրմէլէրի բէքտէ մէրվի տէյիլ իսէ տէ, հէր պիրի այըրճա օլարագ վէրէճէքլէրի նօթա՝ պիր բիվայէթէ կէօրէ միւթթահըտ իւլ մէալ օլաճագ վէ տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ միւթթահըտ իւլ մէալ տախի օլմայըպ հէր պիրի սէֆիրի տէվլէթը մէթպուասընտան ալաճաղը թալիմաթա թէվֆիգըն հարէքէթ իտէճէք տիր:

Պիզէ գալըր իսէ, վէրիլէճէք նօթալարըն միւթթահըտ իւլ մէալ օլմասը բիվայէթի տահա սաղլամ տըր, չիւնքի էօյլէ օլմասը գաճա տա իչ կէօրիւլէմէզ:

Ինկիլթէրրա սէֆիրի՝ պիր թարաֆտան Ավստրիա վէ Վիէննա գապինէթօլարընըն ույուշմաղա չալըշմագտա օլտուղու հալտէ, պիր թարաֆտան տախի պու իւչ

ՔԻՒՐՏ ԻՍԵԱՆԸ

Տիւնքի Ճէրէտէի Հավատիս կազէթասընտա պէրվէճհը աթի օգունմուշ տըր.

«Թիֆլիստէ Թապ ու Նէշր օլունան Նօր Էօլ Էրաքի Նամ Էրմէնի կազէթասընա իկտիրտէն գէկտեմբերին էվայլինտէ եազըլան մէքթուպըն Ջէյտէ Գավէմախտամ կէօրիւլէն թէրճէմէսի տիր.

«Տիւն Ալաշկերտտէն կէլէն պիր չախս տէրէճէի Նիհայէտէ մէմնուն վէ ֆերահնաք օլտուղու հալտէ աշաղըտա եազըլան ահվալը պանա նագլ իթտի:

«Շէյխ իւպէյտուլլահ պիր Թարաֆտան Թիւրքիա հիւքիւմէթինին հարէքէաթընա ալտանըպ պու ախեր վագթլարտա իրան տէվլէթինէ ասի օլմագ իլէ Թուղեան վէ խօտասըրլըյէ չուրու իյլէտի, էմմա օ գատար կէչմէտի քի ճէնապը Շէյխ հէմ իրան էլինտէ մաղլուպ վէ հէմ Օսմանլը Թարաֆընտան մէնքիուպ օլտու. իմտի Շէյխ՝ մէզգիւր Ալաշկերտտէ օլան [illegible]

իթմէք իսթէեօրլար, հէր չէնտ պէնտէ պու ահվալտան մութթալը իտիմ էմմա եինէ օնլարա էգլեէթ վէ ճէֆա վէրտիմ. Նէ իսէ հէր հալտէ պէն իրան վէ Օսմանլը տէվլէթլէրինտէն զիյատէ եավէր իտիմ. պիզտէն էօթիւրիւ սէն հիչ պիր քիմսէնին սէօզիւնէ պագմա վէ դուլագ ասմա. Էրմէնիլէր իլէ միւթթէֆիգ վէ հէմֆիքր օլմագ Օսմանլը վէ իրան տէվլէթլէրիյէ պիրլէշմէքտէն եախշի տիր. Զիրա իրան տէվլէթի ասլա պիզի սէվմէյօր, վէ Օսմանլըլար քէնտիլէրինին տախիլը բօլիթիգասընտան էօթրիւ պիզլէրի պիր նէվ ալէթը հարպիյէ զանն իտէյօրլար:

«Պու ահվալաթը սանա պէյան իթմէք իլէ վասիյէթ իտէրիմ քի, Էրմէնի միլլէթի պիզիմ իլէ ճար իւլ ճիւնուպ վէ գօմշու օլուպ, հէր պիր վագթտա պիզ օնլարա վէ օնլար պիզէ եար վէ եավէր օլուրլար. Թիւրքիա տէվլէթի իլէ նէ կէօնա ալագա վէ ըէֆթար էյլէր իսէ գօ էյլէսինլէր, էմմա պէն սօն կիւնլէրտէ Թէճրիւպէ ի[illegible]

[illegible]

ճաղընը վէ պունուն տիւզմէ պիր չէյ օլտուղունու զիյրինէ իլավէ իթտիյի միւթալաայի մախսուսէսինտէ՝ պէյան ու շըհաս իթմէքտէ տիր: Անճագ Ճէրէտէի Հավատիսին

Շէյխ իւպէյտուլլահըն պէօյլէ պիր մէքթուպ եազմըշ օլմասընա իթիգատ իտէմէմէսի՝ մէրգում Շէյխին Էրմէնիլէր հագգընտա հիչ պիր ղատր ու զուլում պուլունմամըշ օլտուղունա քէնտինճէ միւթմէին օլտուղու ճիհէթլէ Թապիի պէօյլէ պիր մէքթուպ եազմայաճագընտա՞ն մը, եօգսա տիկէր պիր սէպէպտէ՞ն մի իլէրի կէլտիյի անլաշըլամատըղընտան, մէզգիւր կազէթանըն պուրալարընը տահա վազիհ պիր սուրէթտէ պէեան իթմէսի արզու օլունուր իտի:

Շէյխ իւպէյտուլլահ՝ Քիւրտլէրին տէվլէթը Օսմանիյէ եէտինտէ պիր պագիչէ օլտուգլարընա տաիր պէեան իթտիկի էֆքեարա տա պէեանը Թաաճճիւպ օլունուր. Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին իշպու ղալէլի վագթընտա Քիւրտլէրին պիր պարը կիրան օլտուգլարընը սէօյլէյէճէք եէրտէ, օնա օյունճագըյըլ-ույօրուզ տէմէկէրի չոյանը իսթիղրապ տէնի՞լ մի տիր:

—

Թէհրան 5 փետր.—Քիւրտիսթանը ալէյհինտէ իրան ասքէրինէ պաշ գումանտան պուլունան Սիբէհսալարը Աճէմ փետրուարըն սէքիզինտէ պուրայա ավտէթ իթմիշ տիր.

Սիբէհսալարը միւշարիլէյհ՝ իրան Շահը Թարաֆընտան իլթիֆաթը ֆէվգէլատէ իլէ գապուլ օլունմուշ վէ Շուրայի տէվլէթէ աղա Թային իտիլմիշ տիր.

Հիւքիւմէթը իրանիյէ՝ իսեանը մէզգիւրըն Թէճէտտիւտտինի մէն իթմէք իչիւն իթթիխազը Թետապիր իթմիշ տիր: Մումաֆիհի Քերմանշահ իլէ Պաղտատ արասընտա պուլունան մէմալիքտէ գորըղըգլըգ հիւքիւմիւնիւ հալա ճարի իլմէքտէ տիր:

Շէյխ իւպէյտուլլահ պիր խայլը մըգտար եէնի միւֆէնք աէօրիւթմիշ տիր:

ԵՎՐՈՊԱ ԿԱԶԷԹԱԼԱՐԸՆՏԱ ԿԷՕՐԻԼԷՆ ԹԵԼԷԿՐԱՖ ՎԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

—

Ինկիլթերրա մէճլիսը մէպուսանընըն փետր. 5 իճթիմաընտա խարիճիյէ միւսթէշարը Սըր Չարլս Տիլք մէճլիսէ խապէր վէրմիշ տիր քի, Շգօտրա կէօլիւնտէն Պօյանա գատար միւմթէտ օլան Օսմանլը վէ Գարատաղ հուտուտունուն խաթթը Թային օլունուպ, պատէհու հուտուտը մէզգիւր՝ նէհրը մէզգիւր միճրասընըն օրթա եէրինտէն տէնիզէ գատար կիթմէքտէ տիր: Պու հալտէ Թիւրքիա իլէ Գարատաղ հիւքիւմէթլէրի Պօյանա նէհրի իւզէրինտէ իճրայի սէյրը սէֆայինէ Թէմամըյլա հագլը օլաճագլար տըր.

—

Ինկիլթերրա մէճլիսը մէպուսանընըն փետր. 7 իճթիմաընտա խարիճիյէ միւսթէշարը Սըր Չարլս Տիլք՝ աղատէն Մ. Էլտինկթօնա ճէվապէն պէեան իթմիշ տիր քի, Մ. Օլիֆանըն Պաղէստինտէ եահուտիլէր իսքեան իտիլէրէք մահալը մէզգիւրըն իմարընա տաիր Թէրթիպ իթտիյի լայիհա Պապը Ալի Թարաֆընտան ասլա Թաստիգ օլունմամըշ տըր.

—

Նէօ Ֆրայէ Փրէսսէ Ցայթունկ կազէթա՝ Պէրլինտէ մուգիմ Եունան էլչիսինին պիր Թէյլիղնամէսինի նէշր իտիւպ, իշպու Թէյլիղնամէյէ կէօրէ, Եունան օրտուսունտա գուլլանըլմագ իչիւն փուգու պուլան իսթիհալար գապուլ օլունմայաճագ տըր. զիրա Եունան գանունը էսասիսի՝ էճնէպիլէրին Եունան օրտուսունա կիրմէսինի մէն իտէր իմիշ:

—

Վիէննա 8 փետր.—Մ. Կօշէն վէ Վիէննատա մուգիմ Ինկիլիզ սէֆիրի Սըր Հէնրի Էլլիօթ խարիճիյէ նազըրը Պարօն Հայմէրլէ իլէ պիր միւլագաթ իտիւպ, իշպու միւլագաթ բէք չօգ սաաթ սիւրմիւշ տիր: Ռուսիա սէֆիրի Մ. տ'Ուպրիլտէն մաատա տիկէր պիլ ճիւմլէ տուէլը մուազզամա սուֆէրասը իշպու միւլագաթըն իսթիհասընտա հազըր պուլունուպ, մուախխարէն Բարօ էլչիսի տախի կէլմիշ տիր.

Միւլագաթը մէզգիւրէտէն սօնրա Մ. Կօշէն պիր չօգ Թէլէկրաֆլար քէշիտէ իթմիշ տիր: Միւշարիլէյհ՝ քէնտիսինէ վիզիթա վէրէնլէրին հիչ պիրինի գապուլ իթմէյէրէք, պու ագշամ Թրիէսթէ Թարիգիլէ Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր.

—

Վէօսիշէ Ցայթունկ կազէթասը՝ փետրուար 3 Թարիխիլէ Պէրլինտէն ալտըղը Թէլէկրաֆը ալէզ իթմիշ տիր.

Մ. Կամպէթթա՝ բարլամէնթօնուն կէլէճէք Թաթիլի էսնասընտա Վիէննայա ազիմէթ իթմէք նիյէթինտէ տիր. իշպու սէյահաթըն հէտէֆը ասլի Պէրլին տիր, լաքին անլաշըլմասը գօլայ օլան պագը էսպապտան տօլայը Ալէմանիանըն բոլիթիգասընա կիտէմէտիյի ճիհէթլէ, Վիէննայա կիտուպ, պու Թարիգլէ Ալէմանիա պաշ վէքիլի իլէ միւնասէպէթ բէյտա իտէճէք, վէ սայէի բրէնս Պիզմարգ իչիւն քէնտի գարթ տը վիզիթինի Պուլբուս նամ մահալտէ պըրագաճագ տըր. Լազըմ կէլէնլէրէ [illegible] օլան իշպու վիզիթա Մ. Կամպէթթանըն ճիւմհուրիյէթ րիյասէթինէ նամզէտլիկի իչիւն պիր մուգատտէմէ իթթիխատիյէ աատտ օլունմագտա տըր. Մ. Կամպէթթա պունու միւմքին գըլմագ իչիւն Եվրոպա գարասընտա պուլունան տէվլէթլէրլէ իճրայի միւնասէպաթա կիրիշմէք լիւզումունը հիսս իթմէքտէ տիր:

Գավլիէն զանն օլունտուղունա կէօրէ, միւշարիլէյհ Մ. Կամպէթթա՝ սօն պահար ինթիխապաթընըն նէթիճէսի քէնտի արզուսունա Թէվաֆուգ իտինճէ, հէմանտէմ քէնտիսինի րէիսէն րիյասէթը մէզգիւրէյէ նամզէտ Թագտիմ իտէճէք տիր.

—

Ժէնէրալ Սգօպէլէֆին փետր. 1 Թարիխիլէ եազտըղը պիր րաբօրթօսընտան [illegible] անլաշըլտըղընա կէօրէ, մումաիլէյհ՝ կէօքթէբէյի Թախրիպ իթտիքտէն սօնրա, Գում տաղլարընա ֆիրար իթմիշ օլան Թէքքէ դապիլէսինին Թաագիպինէ պիրի միրալայ Կուրաբաթգինին վէ տիկէրի գայմագամ Կէտասօֆըն Թահթը գումանտասընտա օլարագ իքի գօլ ասքէր իրսալ իթմիշ տիր: Անաննամահալ էհալիսի՝ Ժէնէրալ Սգօպէլէֆէ պիր արիզէ Թէվտի իտէրէք, Ռուսիա Չարընըն հըմայէսինի իսթիրհամ իյլէմիշլէր տիր:

Բէթերսպուրկտան փետրվար 5 Թարիխիլէ եազըլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ տէ, Ժէնէրալ Սգօպէլէֆ՝ Մէրվէ տօղրու իլերուլէմէքտէ տիր: Մումաիլէյհ՝ Ասգապատ իլէ Պապա տուրմա չիհէթլէրինտէ հիչ պիր տիւշման ասքէրի պուլմամըշ տըր: Ժէնէրալ Սգօպէլէֆ՝ զաթէն 80 քիլոմէթրօ մէսաֆէ գաթ իթմիշ օլտուղու քէրվան եօլունու Թութմուշ տըր.

—

Ինկիլթէրրանըն Լօրտլար մէճլիսինտէ խարիճիյէ նազըրը լօրտ Կրանվիլ՝ լօրտ Լիթթընա ճէվապէն պէեան իթմիշ տիր քի, Քեապիլտէ մէյտանա չըգարըլան Ռուս մուհարրէրաթընըն նէշրինէ մուխալէֆէթ իթմէք նիյէթինտէ տէյիլ տիր: Ռուսիա տէվլէթի՝ Էմիր Խանըն ասքէրի Թարաֆընտան Ինկիլիզլէր ալէյհինտէ իճրա օլունան մուհարէպաթտա Աֆղան ասքէրի իլէ պէրապէր պագը Ռուս զապիթանը պուլունտուղունու Թէքզիպ իթմիշ տիր: Իշպու Թէքզիպ՝ րէսմի մէնպալէրտէն ալընան մալումաթը մէվսուգէ իլէ Թաստիգ օլունմուշ տըր.

ՄԼՔԵՍԱԹԻՊ

ԷՏԻՐՆԷ

—

Աթինէքի մէքթուպու լայըմ կէլէնլէրին նազարը տիգգաթընա արզ իտէրիզ.

Էտիրնէ 29 յունվ. 1881

... Մուէլլիֆ,

Նէտի—Գուլէտէ վագը միլլէթ խասթախանէսինին էթ վէ էքմէք Թայինաթը քէսիլտիյինտէն պէրու եէվմիյէ սէքիզէր լիրալըգ միլլէթ պիր մասրաֆ գարուսը տահա աչըլտըղը վէ պու իճթիյաճէ չարէ արանըլարագ սէնէտէ սէքիզէր լիրա վէրէպիլիր 360 նէֆէր զէվաթըն քիսէի սէխավէթլէրինէ միւրաճաաթ օլունմագ Թէտպիրի Թէֆէքքիւր օլունմագտա իտուկի միւթէպէր կազէթանըզտա օգունտը.

Հալ պու քի պէօյլէ պիր քիւլլիյէթլի ագչէյի Թէտարիք վէ ճէմ իթմէք գօլայ պիր չէյ օլմատըղընտան, գարշըլըղը օլմայան չու մասարիֆաթը զարուրիյէնին Թէտարիքինէ խէեալ մուհալը իլէ իղաէի վագըթ իտիլմէսի խիւտա նէքէրտէ խասթէկեան վէ պիչարէկեանըն նաֆագասըզ գալմալարընը մուճիպ օլապիլիր:

Պինաէն ալէյհ էքսէր տուէլ վէ միլէլը միւթէմէտտինէտէ էմսալի օլտուղը կիպի, միլլէթին խասթախանէսինէ իանէ նամընա հէր սէնէ յունվարըն պիրինճի եըլպաշը կիւնիւ քէշիտէ գըլընմագ իւզրէ միլլէթ միւթէպէրանընտան պիր գաչ զաթըն Թահթը Թէէմին վէ Թէահհիւտտէ պէհէրի պիրէր չարէկ մէճիտ ֆիյաթլը 100,000 պիլէթտէն իպարէթ 500,000 ղրշ. լըգ պիր բիյանգօ Թէրթիպ օլունսա վէ եէվմիյէ սէքիզէր լիրա հիսապը իլէ պիր սէնէ իչիւն խասթախանէյէ լիւզումը օլան 288,000 ղրշ. չըգարըլտըգտան սօնրա պագը գալան 212,000 ղրուշըն 12000 ղուրուշը պիլէթլէրին մասարիֆաթը Թապիյէ վէ սայիրէսինէ գարշըլըգ Թութուլարագ սաֆի գալան 200,000 ղրշ.տան՝ գազանան պիրինճի նումէրօյա 120,000, իքինճիյէ 20,000, իւչիւնճիյէ 10000, տէօրտիւնճիյէ 5000, պէշինճիյէ 2500, ալթընճըյա 1500, եէտինճիյէ 1000, սէքիզինճիյէ 500, վէ իւչեիւզ տօգսան պէշ նումէրօնըն պէհէրինէ տախի եիւզէր ղրշ. քի ճէման 403 նումէրօյա 200,000 ղրշ. Թագսիմ օլունսա, վէ եախօտ տահա պիր միւնասիպ սուրէթտէ Թէրթիպ վէ հիսապ իտիլէրէք քէշիտէ օլունան կիւնտէն պիր մահ վատէ խիթամընտա գազանան նումէրօնըն սահիպինէ տէրհալ Թէսլիմ գըլընսա, վէ բիյանգօնըն սուրէթը քէշիտէսի՝ հէր տիւրլիւ շիւպհէյի տավէթ իտէճէք սուրէթտէն պէրի օլարագ մուհագգագ քէշիտէսի պիլֆիիլ Թէէմին իտիլսէ, պիր սէնէ զարֆընտա 100,000 պիլէթ բէք գօլայ սաթըլաճաղը վէ հէրքէս պէօյլէ հիյէսիզ 120,000 ղրշ. գազանմագ իհթիմալի օլան սաղլամ պիր բիանգօ պիլէթլէրինտէն պիր գաչար տանէ միւպայաա իտէճէկի էմրը պէտիհի տիր, զիրա սուրէթը քէշիտէսի Մէմալիքը Մահրուսէ խալգընճա մէճհուլ պուլունան նիճէ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԽՆԴԻՐ ԿԱՆԱՆՑ

—

(Շարունակութիւն 1040 Թիւէն)

Ահաւասիկ Պլուտարքեայ պատասխանը. «Բարեկամդ իմ, սըրսկապանը (ամուսնական սենեակը) պատւոյ և գիտութեան մարզարան (ժիմնազ) մ'ըլլալու է։ Ուրեմն զարդարեցէք ձեր միտքը ձեր կնոջ համար ամեն կողմանէ հարկաւոր ամեն ծանօթութեամբք, ինչպէս որ կընեն մեղուները, դուք անձամբ անձին բերելով նմա բոլոր ինչ որ կը մտածէք թէ օգտակար կրնայ ըլլալ նմա. վասն զի հիմայ դուք նմա հայր և մայր էք, և քիչ պատուաւոր չէ ունկնդրել մանկամարդ կնոջ մը որ իւր ամուսնոյն կ'ասէ. «Ամենայն գեղեցիկ «իրաց մէջ դու իմ խնամակալս և «տէրս ես» իբր թէ զայն «իմ ամենասիրելիս» կոչած ըլլայ. Այնչափ անատակ վարժւանդատպաններ կան որք երբ մի գեղեցիկ ձի ունենան, զայն գործածելու համար, ծունկի վրայ գալ կը սորվեցնեն. Այսպէս կան ամուսիններ ալ որք ազնուական և բարձրատոհմ կիներ առնելով, չեն ջանար զանոնք աւելի պարկեշտ ընելու և աւելի կրթելու, այլ նախամեծար կը համարին նուաստացնել զանոնք. մինչդեռ, ընդհակառակը, պէտք էր կնոջ արժանաւորութիւնը պահպանել, ինչպէս ձիոյն ճիշդ բարձրութիւնը։»

Այս էջը աստ ներկայ եղող ամուսնոց կը նուիրեմ, նոցա պարտուց ամբողջ օրինագիրքը հոն է. Երբ մանկամարդ աղջկան մը հետ կամուսնանաք, միտքերնիդ դրէք որ նորա միայն ամուսինը չէք, այլ նորա դաստիարակը. Ատենանաբար վարժացուցէք զայն հաստատակաց գործոց կառավարութեան. Մի անհեդեդ բան կայ, այն է թէ կին մը քառասուն տարեկան եղած ժամանակը 18 տարեկանի պէս անչափահաս կը համարուի. իւր ամուսինը նմա մի չափահասութիւն պարտի ստեղծել. թող քաղաքային Օրինագրքին մէջ նորա տեղն ըլլայ. թող նմա ուսուցանէ թէ ինչ է վարձու կամ վաճառման դաշնագիր մը. Եւ մի վախնար թէ գործոց այս խառնուրդը չփոթէ կամ նուազեցնէ փոխադարձ զօրովանքը. Երբ իբարու վերայ սէր ըլլայ, ամեն բանի վերայ սէր կըլլայ, նոյն իսկ Օրինագրքին վերայ։

Վերջին խօսք մ'ալ ընենք ամբողջ խնդիրը ամփոփելու համար. Գիտէ՞ք, ամուսին մը ի՛նչ բան պարտի խորհիլ. Իւր կինը եթէ այրիանայ, ի՞նչ պիտի ըլլայ. այս խօսքը դձեզ կը զարմացնէ՞. Այրիութեան օրինագիրքը զայն կը բացատրէ. Սա՝ աղետալի մի հակասութիւն կը պարունակէ. Երբեմն այրիուհին կնոջ պէս անչափահաս (մինէօր) կը մնար, իւր ծնողաց, կամ լաւ ևս այսօր իւր որդւոյն խնամակալութեան տակ կ'իյնար. Ամուսինը մինչդեռ կենդանի է, կինը կատարելապէս աներեւոյթ է ամուսնոյն առջև. Ամուսինը կը մեռնի, և ահա այդ կինը որ ոչինչ չէր կարող ընել, մի վայրկենի մէջ, առանց փոխանցման, առանց պատրաստութեան մէկէն ի մէկ ամեն բանի կարող կըլլայ. այդ կինը որ անձամբ անձին առաջնորդելու իսկ իրաւունք չունէր, ահաւասիկ մէկէն երկու բաղդվարելու՛ կը կոչուի՛. իւր զաւակին բաղդը և իրենը. ահաւասիկ խընամակալուհի, պաշտպանուհի կըլլայ.—Ասկէց աւելի անհեդեդ բան չըլլար. սա՝ շատ վտանգալից է. Ամուսինը պարտի այս տագնապը նախատեսել և առաջքն առնուլ. այս գործը իրեն շատ դիւրին կըլլայ, վասն զի սուրգիւտանէն հինգը, այրիուհին երբ մէկէն ի մէկ ինքնագլուխ մնայ՝ կ'առնանայ, կը մեծնայ. Մեր աչաց առջև սորա մի չողչողուն օրինակը չունի՞նք. Մեր մեծանուն քաղաքակիցը, երկրին ազատարարը (Թիէր) կը մեռնի. իւր անունը չարունակելու և իւր յիշատակը պատուելու համար զաւակ չըթողուր. Բայց կը թողու կին մը՝ որ կը բաւէ ամեն բանի.

Մեծ հարստութիւն մը լաւ տնտեսելը տնտարակոյս մի արժանիք է. այդ կինը աւելին կընէ, սխրալի կերպով մի մեծ փառք կը տնտեսէ. Միայնակ կը կարգադրէ անմահ ննջեցելոյն ազգային յուղարկաւորութեան հանդէսը. Նորա արձանը կը բարձրանայ 'ի Նանսի, այրիուհին հոն կընթանայ և կը նախագահէ—ես հոն էի—Թագուհւոյ մը արժանաւորութեամբ. Մի ուրիշ արձան կը բարձրանայ ի Սէն-Ժերմէն, հոն ալ կընթանայ և ախտի մը կենթակայ՝ որ զինքը կսպաննէ. իւր ամուսնոյն երկիրը, ճառերը ցիր և ցան, անկարգ էին. այրիուհին զանոնք կը հաւաքէ և նմա մի ուրիշ յիշատակարան կը կանգնէ. Ապա, երբ գործը ի կատար կը հասնի, և վերջին փորձը կը սրբագրուի, այդ կինը կը մեռնի, մեզ թողլով մի յիշատակ և անջնջելի մի օրինակ. Նա մեզ կ'ուսուցանէ թէ կինը ի՛նչ կրնայ և ի՛նչ պարտի ընել, մեզ ցուցնելով թէ ի՛նչ է մեծ այրիուհի մը.

ՄԱՅՐ

—

Լոկ մա՛յր բառը՝ ամենուն մի այնպիսի յարգանք կը թափանցէ որ մարդ 'ի սկզբան կը տարակուսի թէ մարց համար պահանջելիք և ոչ մի իրաւունք դեռ կը մնա՞յ. Նոցա ձերբազատութեան վերայ ճառել՝ կարծեմ հասարակաց խիղճը գրգռել է. Ապաքէն նայեցէք ձեր շուրջը. ահաւանիկ սկեպտիկեան մի երիտասարդ որուն ամեն թափն ու կորովը կանանց առաքինութեան դէմ երգիծանաց մէջ կը կայանայ, և որ կը խնդայ իսկ այս առաքինութեան վերայ, ինչպէս մի նախապաշարման վերայ. սակայն նմա թէ իւր մայրն օր մը տկար (բարոյապէս) եղած է, ցանկարծ ցասմամբ վեր կը ցատկէ, զձեզ սուտ պիտի հանէ, ձեզ դու հրաւէր պիտի կարդայ. ամեն մաքուր զգացմունք կը զարթնուն 'ի նմա, երբ խօսքը իւր մօր վերայ է. Ո՛ր մարդ, ինչչափ ալ անկիրթ ըլլայ, ակնածանօք մէկդի չըքաշուիր տեղ բանալու համար մի կնոջ որ քիչ ատենէն մայր պիտի ըլլայ. Զարմանալի իրողութի՛ւն. մարդկային ամեն մեծ յօժարութիւններուն մէջ միայն մայրերուն սէրը ամեն լեզուաց մէջ մի սեփհական անուն ունի. Որդիական սէրը՝ թէ որդւոյն և թէ աղջկան համար կըըսուի, ամուսնական սէրը՝ թէ էրկան և թէ կնոջ համար, եղբայրական սէրը՝ թէ եղբօր և թէ քեռ համար կ'ըսուի. միայն մարց սէրը մասնաւոր անուն մ'ունի, և ամեն լեզուաց մէջ հայրական սիրոյ քով մայրական ալ սէր կ'ըսուի.

(Շարունակելի)

Եվրօբա բիյանգօլարընա Թօրպալարլա ալթուն վէրիլմէքտէ տիր։

Տիւշիւնիլէճէք պիր ճիհէթ վար իսէ օ տա գանունըն բիյանգօյու մէն իթմէսի տիր։ Հալ պու քի գանուն պու եօլտա բիյանգօյու մէն իթմէյուպ բիյանգօ քիւշատընը քէնտիլէրինէ պիր նէվ սէնաաթ վէ թիճարէթ իթթիխազ իտէն վէ պէքքի տիւրլիւ հիյլէ իլէ խալգտան բարա Թօփլայըգ ալտատանլարը մէն իտէր, եօգսա զըմընտա ասլա պիր կէօնա քեար վէ թիճարէթը խուսուսիյէ էմէլի օլմայարագ մահզա պիր մագսէտը խայր իչիւն քէշիտէ օլունան բիյանգօլար գանունտան միւսթէսնա Թութուլմագտա օլտուղը հէր կիւն կէօրիւլմէքտէ տիր։

Այթը եուգաէն միւթէճավիզ պիլվայէկեանըն էթ վէ էքմէք կիպի հավաիճը զարուրիյէսինին թէտարիքի էմէլ ու մագսատընա պինաէն թէրթիպ օլունաճագ բիյանգօյա միւսաատէի գանունիյէ տախի վար տըր։

Իշթէ մէճէլլէնին 21ինճի մատտէսինտէ «զարուրէթլէր՝ մէմնու օլան շէյլէրի միւպահ գըլար» տէյու մուհարրէր տիր։

Կէչէնտէ պիր մըգտարը գահթզէտէկեանէ վէրիլմէք ուզրէ Թէրթիպ վէ Պուգրէշ վէ Սագսօնիա կիպի հիւքիւմէթլէրտէ Թէքսիս օլունան բիյանգօլար հէպ պիրէր մասարիֆը զարուրիյէյէ գարշըլըգ օլարագ ինտաս օլունմուշ շէյլէր օլուպ, միլլէթին սէրքեարընտա վէ խուսուսի իլէ խասթախանէի մէզքիւրըն իտարէսինտէ պուլունան զէվաթը համիյէթմէրփաթա մուխթիրէ գապիլինտէն օլմագ ուզրէ Թէպաառըը խաթըր օլան շու խուսուսըն տախի Թահթը Թէէմմիւլէ ալընմասը իչիւն միւԹէպէր կազէթանըզա աէրճի միւԹէճէննա տըր։

Թօրոս Մ. Մուրատեան

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Շումնու մուխպիրիմիզտէն կէլէն մէքթուպ տըր.

1. —Մէճլիսը մէպուսան վէ հէյ՚էթը միւտիրան: —Ասայիշը ումումիյէ վէ խարիճի եօրփիյէնին լազըմը: 3. —Մէարիֆ վէ մէքթէպլէր: 4. —Մահպուսաթ վէ կազէթալար: 5. —Թահրիրը նուֆուս: 6. —Մէվլիւտը շիԹա:

([illegible] նումէրօտան տէվամ)

Սէրպեսթիյէթ վէ հալը հազըր Թարաֆտարանընըն տէյլի էալընըզ մէպտէճէ, հաթթա շախսըն եէկտիկէրի ալէյհինտէ օլան պուզըզ ու ատավէթ վէ էմնիյէթսիզլիքլէրի տէրէճէի նիհայէյէ վարըպ, պու սէպէպլէ հէյէթը միւտիրան սըգ սըգ Թէպտիլ օլմագ տա խախօտ իսթիֆա իթմէքտէ տիրլէր: Մէճլիսին հիյնը քիւշատընտա Մ. Զանգօֆուն րիյասէթի Թահթընտա Թէշէքքիւլ իտէն հէյէթը միւտիրան՝ մէմուրիյէթինէ եալընըզ պիր գաչ կիւն տէվամ իտէպիլիպ, Զանգօֆուն իսթիֆասի իլէ Մ. Գարավէլօֆուն խալէֆ օլմասը, միւպայէնէթը էֆքեարըլարըն նէթիճէսի Թապիիյէսի տիր: Անճագ փըրգալարտա հէր նէ տէրէճէ միւպայէնէթ տախի օլսա, սէրպեսթիյէթ Թարաֆը տայիմ ղալէպէ իթմէքտէ վէ ումումուն հիւսնիւ Թէվէճճիւհիւ պու Թարաֆա մէյլան պուլունտուղը միւշահէտէ օլունմագտա տըր։

Նիհայէթ, մէճլիսը մէպուսան միւտտէթը միւզաքէրէսինտէ մէհագիմէ, պէլէտիյէ, մէմուրին վազիֆէլէրինէ, մէարիֆէ, նաֆիա վէ Թէպաալարա տայիր պիր չօգ գավանին Թանզիմ վէ գապուլ իթթիքտէն սօնրա, դէկտեմպեր 20տէ րէսմէն գաբանմըշ տըր։

Իշպու գավանինը ճէտիտէնին խուլասասը մաալի՝ տիկէր պիր մէքթուպ իլէ Թարաֆընըզա պիլտիրիլէճէք տիր։

2. Հէչէն սէնէ մէմալիքին պազը ճիհէթլէրինտէ հայտուտլուղըն նէ տէրէճէ քէսպը վիւսաթ իթմիշ օլտուղը կազէթա օգույանլարա մալիւմ տիր։ Օլ վագթ պիզ պունա տայիր ուզուն պահսը իտիպ, հայտուտլուղուն մէնի իլէ ասայիշ ու ինթիզամըն պագասը իչիւն հիւքիւմէթին էյէ ալմայա մէճպուր օլտուղու Թէտապիրի պիրէր պիրէր իշահ իթմիշ իտիք։

Ասհիհէն նէյէ եփրար պիր մէմալիքին գանունճա հալըրիյէթի, նէ վագըթ քի մալ ու ճան Թէհլիքէ Թահթընտա պուլունուրլար։ Իտարէ մինհէրը լայըգընտա ճէրէեան իտուպ, գանուն՝ նօգԹասը նօգթասընա վէ քէմալը ատալէթլէ իճրա օլունմազտա, օլ վագթ միւշքիլաթ հէր նէ տէրէճէ վէխիմ տախի օլմուշ օլսա, տէր հալ տէֆ ու իզալէ օլունապիլէճէկի քեաֆֆէի երպապը իտարէ ինտիւնտէ աշիքեար պիր սահիհլիք տիր։ Հիւքիւմէթին՝ կէճէ կիւնտիւզ տիւշիւնտիւկիւ շէյ ասայիշին պագասը վէ էհալինին էմնիյէթ իւզրէ վէ րահաթթա իմրարը էյամ իթմէսի օլտուղունտան, միւհասըր Թէտաբիրլէր իլէ ալընմըշ վէ Պուլկարիսթանըն պազը գազալարընտա իսէ իտարէի եօրփիյէ իլան օլունմուշ իտի։

Պիր Թարաֆտան ատալէթլէ գարըշըգ օլան շիտտէթ, տիկէր Թարաֆտան մէնաֆիի ումումիյէ իչիւն սարֆ օլունան ֆէտաքեարլըգլար, հայտուտ պէօլիւքլէրինի տաղըտըպ, չօգլարը միւսթահագ օլտուգլարը ճէզայա օղրամըշ, օլտուգլարը միւսլիւ, եքսէրիսի տախի արզը ատխալէթ իտիպ հիւքիւմէթին մէրհամէթինէ իլթիճա իլէյմիշլէր տիր։ Պէօյլէճէ ասայիշ ու ինթիզամ իատէ օլունուպ, հէր քէս քէմալը էմնիյէթլէ եաշայապիլմէքտէ, վէ պու կիւնքի կիւն Պուլկարիսթան գըթասընտա կէօրիւլէն ասայիշ ու էմնիյէթին հիչ պիր վագըթտա կէօրիւլմէմիշ օլտուղունա սիզի Թէէմին իտէպիլիրիմ։ Խուլաս՝ հէր Թարաֆտան էմնիյէթսիզլիք՝ միւնտէֆի օլուղունտան, պազը գազալարտա հիւքմիւ հէնիւզ պագի օլան իտարէի եօրփիյէնին լաղվընա գարար վէրիլիպ՝ սէնէ խիթամընտա մուճրիյէթինճէ իճրա օլունմուշ տըր։

3.—Միլլէթլէրին քէսպը հայաթ իտուպ մէտէնիյէթէ տօղրու հարէքէթ իթմէլէրի եալընըզ մէքԹէպլէր վէ եէնէ մէքթէպլէր սայէսինտէ օլապիլէճէկի քէնտի պագալարընը արզու իտուպ տիւշիւնէն միլլէթլէր իչիւն պու կիւնքի կիւն պիլա իթիրազ գապուլ օլունմուշ պիր սահիհլիք տիր։ Պու խուսուսա տայիր էհէմիյէթ էհէմիյէթէ տէլիլլէր իրատ իթմէք հաճէթ աէյլիւ տիր։ Մագսէտիմիզ, Պուլկարիսթանըն հիյնը Թէէսիսինտէն պէրու կէրէք հիւքիւմէթ վէ կէրէք էհալի Թարաֆընտան մէարիֆ հագգընտա կէօսթէրիլէն ֆէվգէլատէ սայ ու ղայրէթլէրինտէն վէ մէվզըի իճրայա վազ օլունան Թէրթիպաթտան պահս իթմէք տիր։

Մէարիֆ իչիւն Պուլկարիսթան պիւտճէսինտէ էհէմմիյէթլի պիր մէպլաղ Թախսիս օլունմուշ օլտուղու միւսլիմ, էհալի Թարաֆընտան տախի պիրճա վէ ճէսիմ մուավէնէթլէր օլունմագտա տըր։ Հէչէն սէնէ հէրքէսին չալըշընա պիլա օլան վէրկի ուզէրինէ մէքԹէպլէր իչիւն Թէքրար իքի միւլ զամմ օլունտուղու հալտէ տախի՝ էհալի քէմալը մէմնունիյէթլէ վէ պիլա իթիրազ գապուլ իտուպ Թէէտիյէ իթմիշ տիր, վէ տահա պու կիւն նիչէ ֆէտաքեարլըգլար էհալի Թարաֆընտան չէվգ ու ղայրէթլէ իճրա օլունտուղունը կէօրտիւկիւմիզ, տօղրուսու միւԹէհայյիր օլարագ մէմալիքին հալը իսթիգպալի ուզէրինէ ֆիքրիմտէ պարլագ պիր իտէա հասըլ իթմէքտէ յիմ։

Հէր գազա իչիւն մէքթէպլէր ուզէրինէ պիրէր [illegible] Թային օլունմուշ տըր։ Մէքթէպսիզ վէ խօճասըզ Թէք պիր քէօյ տախի պուլունմամագտա վէ մէքթէպլէր նազըրը պուլունան մէմուրլար ասլա եօրուլմայարագ վէ վագըթ ղայպ իթմէյէրէք, քէնտի մէմուրիյէթլէրի տախիլինտէ պուլունան քէօյ վէ գասապալարա սէյրտէրէք պիր ճիւզի Թէքասիւլ վէ նիզամսըզլըղա մահալ վէ վագըթ պըրագմամագտա տըրլար։

(Տէվ-Դ)

ԻԱՆԷ

Հանգանակութիւն ի Գաղատիա

([illegible] նումէրօեան թէվամ)

	[illegible] ղրշ.
Մահտեսի Օհան Շամլեան Ցարէնտեցի	400
Ջըկեր Խաչատուր Եղբայր կիւրինցի	300
Յովհաննէս կ. Շամլեան Ցարէնտեցի	300
Յովսէփ Թօքալեան կիւրինցի	300
Մահտեսի Մանուկ Շամլեան Ցարէնտեցի	300
Յովսէփ Զիլինկիրեան. կիւրինցի	250
Գրիգոր Ջըննօյեան կիւրինցի	200
Սարգիս Գանթարճեան Կեսարացի	200
Մկրտիչ Ց. Զիլինկիրեան կիւրինցի	200
Կարապետ Փ. Շահինեան Կեսարացի	200
Գէորգ Ալագեն. Մալաթիացի	200
Տէր Յարութիւն Աճարոնեան Գաղատացի	100
Սերովբէ Մաղամեան կիւրինցի	100
Յարութիւն Մաղամեն. կիւրինցի	100
Մահտեսի Աւետիս Քէշիշեան Արապկիրցի	100
Թորոս Սամսուչեան կիւրինցի	100
Համբարձում Պօյաճեան կիւրինցի	100
Յարութիւն Րըֆգը Գ. Օճագեան Գաղատացի	100
Սարգիս Կ. Պէնկլեն. կիւրինցի	100
Յովհաննէս Մէլէքչահեան Գաղատացի	50
Գէորգ Շէֆթէլեն. Գաղատացի	50
Կրապետ Եսայեն. Գաղատացի	50
Յակոբ Զարըզլեան »	50
	[illegible] ղրշ.
Մահտեսի Կարապետ Թօփալեան կիւրինցի	1000
Գրիգոր Կ. Շահեն. Ցարէնտեցի	200
Պօղոս Թորագեն. Նիգդիացի	100
Կարապետ Գ. Շամլեան Ցարէնտեցի	100
Յովհաննէս Զէլեն. Գաղատացի	100
Կարապետ Ներսէսեան Կ. Պօլսեցի	100
Ղազարոս Սոլաքեն. Եօզղատցի	80
Ռաֆայէլ Նալպանտեան Կեսարացի	80
Մահտեսի Յակոբ Շիմշիրկեան Գաղատացի	80

(Տէվ-Դ)

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Նիշանը Հիւմայուն գալէմի միւմէյիզի վէճիհ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի;

Գալէմի մէզքիւր խուլէֆասընտան Սամի էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Գալէմի մէզքիւր խուլէֆասընտան Իհրար էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

Թէչրիֆաթ մուավինի Նէճէթ էֆէնտիյէ Թէպադիլէն իւչիւնճիւ վէ սէրվալիֆէ Աթըֆ պէյ իլէ Թէշրիֆաթ մէմուրլարընտան Ֆէթհի վէ Հագգը վէ Սուպհի պէյլէրէ տէօրտիւնճիւ վէ Նուրի վէ Մէմտուհ պէյլէրէ տախի պէշինճի րիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանը զիշան,

Մէքթէպը հարպիյէի Շահանէ րէսմ սընըֆը շակիրտանընտան Հիւսէյին Զէքի վէ Հիւսէյին Րիզա վէ Րուշտի վէ Ալի Րիզա էֆէնտիլէրէ Թէպադիլէն տէօրտիւնճիւ վէ Էնվէր էֆէնտիյէ տախի պէշինճի Մէճիտի,

Բարիզ սէֆարէթը Սէնիյէսի աթաշէ միւլթէզիմլէրինտէն պինպաշը Ֆախրէտտին պէյէ իւչիւնճիւ րիւթպէ Մէճիտի Նիշանը զիշան իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Կազէթամըզըն 1027 նումէրօլու նիւսխասինտէ, [illegible] նագլէն Բուսճուգտա Մըլկըրտութիւն եօրթուսունտա խաչը սույա աթմագ այինի իճրա օլունտուղու սըրատա պու րէսմէ հազըր պուլունմագ իսթէյէն պիր գաչ Եըլտէնիլէրին Պուլղարլար Թարաֆընտան պէօյլէ հագարէթէ Թարտ օլունտուգլարընա, վէ սուեա աթըլան խաչը չըգարմագ ուզրէ Թունեայա աթըլան Պուլկարլարտան պիրինին խաչը ալղը իլէ Թութմասըյլա պէրապէր պուղլարըն ալթընտա գալըպ մագրուգէն վէֆաթ իթթիյինէ տաիր պիր ֆըգրա եազմըշ իտիք։

Պու քէրրէ շէհրը մէզքիւր մուխպիրիմիզ մաթպուամըզա խասսէԹէն պու մատտէ հագգընտա պիր մէքթուպ եօլլայ իտուպ, [illegible] կազէթասընըն կէրէք Եըլտէնիլէրէ հագարէթ օլունտուղունա տաիր օլան հավատիսինին վէ կէրէք պիր Պուլկարըն ղարգ ու Թէլէֆ օլտուղու մատտէսինի գաթիյէն Թէքզիպ իտէրէք, օլ էսնատէ Եըլտէնիլէրին քիլիսէլէրինտէ քէնտի այինլէրինի իճրա իթմէքտէ պուլունմուշ օլտուգլարընը վէ խաչ տախի Թունեայա աթըլմայըպ անճագ ըսլաթըլմըշ օլտուղունու պէեան իտէեօր։

Մուխպիրիմիզ պալատէքի հագիգաթը հալի պէեան իթտիքտէն սօնրա, Պուլկարիսթանտաքի Եըլտէնիլէրին հիչ պիր կէօնա տիւշարը հագարէթ օլմատըգլարընը վէ ՚ըմարէթը մումայէհա գանունը էսասի սայէսինտէ հէր կէօնա սէրպեսթիյէթ վէ միւսավաթա նաիլ պուլունմագտա օլտուգլարընը պիլ միւնասէպէ իշար իտէեօր։

—

Գուզկունճուգտա վասըլ Գալֆա նամընտա պիր Բումէ բագգալ կիւնիւ իչ իչիւն Սթամպօլա կիթտիյինտէն պիր աղ սօնրա, խանէսինէ Սթավրի նամընտա պիրի կիտիպ, գօճասը Իսկիւտարտան վափօրա պինէճէյի էսնատէ գապըլթա Թարաֆընտան Թէվգիֆ օլունտուղունու մէրգում գալֆանըն զէվճէսինէ պիլ իֆատէ քէնտիսինտէ տէրհալ Իսկիւտարա կէլէրէք գօճասընը գուրթարմասընը րիճա իթմիշ, վէ գարը տախի պու ֆէնա խապէրտէն ալթիւսթ օլարագ Սթավրի իլէ պէրապէր Իսկիւտարա կիթմիշ տիր։ Լաքին մէրգում Սթավրի՝ գօճասընըն ուզէրինէ մալիւմաթ ալմագ պէհանէսիյլէ գարըյը Իսկիւտար վափօր իսքէլէսինէ պըրագըպ սավուշմուշ տըր։ Պունլար Իսկիւտարտա օլունլար, պէրիտէ Սթավրինին րէֆիգի Եանգօ կիտիպ վասըլ գալֆանըն գարըսընը չալարագ իչէրի կիրմիշ, վէ խանէտէ պուլունան պիր իսթիյարէ վէ խասթա գադըն իլէ 7 եաշընտա պիր զըզ չօճուղը Թէհտիտէ գօրգուտարագ ագչէնին եէրինի կէօսԹէրթմիշ վէ 30 լիրա իլէ 100 գատար մէճիտիյէ վէ 10,000 ղուրուշլըգ միւճէվհէրաթը ղասպ իտուպ սավուշմուշ տըր։

—

Բրէվէզայտան խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, Շարգ Թէլէկրաֆ գումբանիասընըն Բիճլէյ նամ Ինկլիզ վափօրը՝ տօղրուճա ՍալԹաաան լիմանը մէզքիւրէ կէլէրէք, հիւքիւմէթը Սէնիյէ հիսապը իչիւն Գօթրա պուրնու իլէ Սալահօրա արասընա Թահթէլ պահր պիր Թէլէկրաֆ Թէլի քէշիտէ իթմիշ, վէ պու Թէլին մէսաֆէսի տէ $5^1/_2$ միլտէն իպարէթ պուլունմուշ տըր։

—

Ճէմիյէթը Իսրայիլիյէնին ԳալաԹատա Թէքսիս էյլէտիկի Եահուտի մէքթէպլէրինին մէնֆաաթընա օլարագ կէչէն ճումա էրթէսի աքշամը Պէյօղլունտա Թէբէպ պալընտա Ալթընճը տաիրէ պաղչէ-

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ԼՈՒԻ

ՎԷ

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ԻԽԹԻԼԱԼԸ

(ՐԷՎՕԼԻՒՍԻՕՆ)

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ՏԻՒՄԱ

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՃՈՒՆՃԸ ՖԱՍԼ

(1040 նումէրօտան տէվամ)

«Կէլինիզ, տէր իտի օնա, կէլինիզ... Զաթը Հաշմէթմէապլէրինիզ միլլէթ մէճլիսինին գօրգուսընը կէօրէճէք տիր. լաքին պէլքի տէ անըն սիւքիւնէթը հալինէ իսթիղրապ էյլէյէճէք տիր։»

Մէզքիւր արիզէ լայըհասը խապէր վէրմէքտէ իտի քի, Բարիզէ տօղրու չըգան ունլար՝ Սէվրտա Թէվգիֆ օլունմուշլար իտի։

Իշպու հիյլէքեար նութգ Միրապօյը բէք գըզտըրտը։

«Էօյլէ իսէ, պաղըրտը Միրապօ՝ սէրայա կէօնտէրիլէն մէպուսանա խիթապէն, սէօյլէյինիզ գըրալա քի էթրաֆըմըզը գուշատան պու ճէնէպի վահշիլէր՝ տիւնքի կիւն բրէնս վէ բրէնսէսլէրին վէ սէրայ նազըրըը օլան էրքէք վէ գատընլարըն զիյարէթինէ, վէ իլթիֆաթլարընա, վէ նասիհաթլարընա վէ հէտիյէլէրինէ նայիլ օլմուշլարտըր. սէօյլէյինիզ օնա քի, պիթիւն կիճէ պու էճնէպի հէմբալար՝ շարապ վէ ալթուն իչինտէ ղարգ օլարագ, քէնտի պիէտէպանէ նաղմէլէրինտէ Ֆրանսանըն էսարէթինի քէշֆ ու իսթիխրաճ իթմիշլէր տիր, վէ հայվանճասընա Միլլէթ մէճլիսինին գույուսընը գազըմագ իսթէմիշլէր տիր. սէօյլէյինիզ օնա քի, պիզզաթ սէրայըն իչինտէ սէրայտարլար քէնտի րագգըլարընը օլ վահշի մուսիքինին սատասընա գարըշտըրմըշլար տըր, վէ իշթէ Սէն-Պարթէլըմի վագասընըն մուգատտէմէսի տէ պէօյլէ օլմուշ տըր. էյհասըլ սէօյլէյինիզ օնա քի, զիքրը ճէմիլի ումում ճիհան Թարաֆընտան Թէպճիլիւքեարթլա եատ օլունուպ, քէնտիսինին տէ քէնտի էսլաֆը իչինտէն նումունէ իթթիխազ իթմէք իսթէտիկի օլ Հանրի՝ պիզզաթ մուհասէրէ իթթիկի ասի Բարիզ շէհրինէ էրզագ իտխալ իթտիրիր իտի, լաքին քէնտի վահշի միւշավիրլէրի՝ Թիւճճարլարըն աճ վէ սատըգ օլան Բարիզէ կէԹիրտիքլէրի ունլարը կէրի չէվիրթմէքտէ տիրլէր։»

Հէյէթը մէպուսէ տիշարը չըգտըղը էսնատէ, գըրալ գօնթ տ՚ԱրԹօանըն վասը մուճիպինճէ, պիլա մուհաֆըզ վէ եալընըզ պիրատէրլէրի իլէ մաէն միւվասէլէթ իթտի։

Օրատա գըրալ՝ օն ալթը ասըր իճրայի հիւքմ ու սալթանաթտէն սօնրա ճէպհէի զուրուրըընը եէրէ էյմէյէ մէճպուր օլան իսթիպտատ նամընա, վէ պու պիր կիւնլիւք հիւքիւմէթ էօնիւնտէ, այագտաշըը աչարագ, պիլա րէսմ ու զիյնէթ, եուգուպէքտէ պիր գօլԹուգ սանտալեասընտա պիլէ օԹուրմագսըզըն, աթիտէքի նութգը իրատ իթտի.

«Էֆէնտիլէր, Տէվլէթին էն միւհիմ իշլէրի ուզէրինէ սիզէ րէյ սօրմագ իչիւն սիզի ճէմ իթտիմ։ Բախթախաթա էլան իճրայի հիւքմ իտէն տէհշէթլի գարըշըգլըգլար պու իշլէրին էն միւհիմմէլէրինտէն օլուպ, պիլխասսա գալպիմտէ էն պէօյիւք էնտիշէյի մուճիպ օլուլար։ Միլլէթին րէհիսի՝ քէնտի ղահմէթ ու էնտիշէսինի իպրազ իթմէք վէ խատէի ինթիզամ վէ սիւքիւնէթին վէսաիթինի պուլմաղա տավէթ էյլէմէք իչիւն քէմալը էմնիյէթլէ միլլէթին մէպուսլարը մըյանընա կէլիր։ Սիզէ հագգըըզ գօրգուլար վէրիլտիկինի պիլիրիմ. շախսըմըզըն էմնիյէթտէ օլմատըղընը նէչէր իթտիքլէրի մալիւմըմ տիր։ Պէօյլէ զարարքեար շայիալար իւզէրինէ սիզէ թէէմինաթ վէրմէք իգթիզա իտէ՞ մի, զիրա պէնիմ մալիւմ օլան Թապիաթըմլա, շայիաթը մէզքիւրէ էվվէլճէ Թէքզիպ իտիլմիշ սայըլըր։ Իտէ, պէն միլլէթլէ պիրիմ, պէն քէնտիմի սիզէ ինանըրըմ. պու անվալ սըրասընտա Տէվլէթին խայրընը մուճիպ օլմագ իչիւն պանա եարտըմ իտինիզ. Պունու Միլլէթ մէճլիսինտէն պէքլէրիմ։ Էհալիմին՝ սէլամէթը ամմէ իչիւն Թօփլանան մէպուսանըըն ղայրէթի՝ պու խուսուս իչիւն պանա պիր Թէէմինաթ տըր։ Թէպաամըն մուհապպէթ վէ սատագաթընա կիւվէնէրէք, ասքէրին վէրասյտան կիթմէսինի էմր իթտիմ։ Նիյաթըմը բաիթախթա պիլտիրմէնիզ իչիւն սիզէ մէզունիեէթ վէրիրիմ, հաթթա տավէթ իտէրիմ։»

Մէճլիս տախի պէլքի տէ սէրայ գատար գօրգտուղընտան, գըրալըն նութգունու քէմալը խահիշլէ գապուլ իթտի։ Պունտան մաատա գըրալըն նութգը՝ հուգուգը միլլիյէնին Թաստիգի, վէ էհալինին գըրալիյէթ ուզէրինէ պիրինճի մուզաֆֆէրիյէթը մանիվիյէսի տիմէք օլտուղունտան, հէր մէպուս Օն ալթընճը Լուինին էօնիւնէ տիւշԹիւ վէ եայա օլարագ սէրայա գատար րէֆագաթ էյլէտի։

Եօլըն օրթասընտա պիր գաչըն մէպուսանըն արասընտան կէչէր, գըրալըն էօնիւնտէն եիւրիւմէքտէ օլան գօնթ տ՚Արթօայը պիրտէն պիրէ պէրի ալըր վէ Օն ալթընճը Լուինին այագլարընա գապանարագ պաղըրըր.

—Ահ, հաշմէթլու էֆէնտիմ, բատիշահըմ, չու եապտըղընըզ չէյ սաֆվէթը գա՞լպա մը տըր, վէ օն պէշ կիւն էվվէլ եապտըղընըզ կիպի օ՞լմայաճագ մը տըր։

Սիլահ մէյտանընտան կէչիլտիկի եանատէ, Զուիյյէրիլէրը ասաքիրին մուզիգասը, [illegible] նաղմէսինի Թէրէննիւմ իտէր. իշթէ պու նաղմէ եօլու ԹուԹուպ կիտէնլէ իսթիխլալլարա պաշլար, վէ եէնի կէլէնլէ տէ իսթիլալլարա խիթամ վէրիր։

Գրալ սէրայա կիրինճէ, ղայրէթլի խատէմլէր միւշարիլէյհին իւսթիւնտէն գաբուլարը գաբատըլար. էյ լի պիր չէյ խարքան գըրալլարըն արգասընտա տայմա ֆէնա պիր չէյ խարքան ուշագլար վար տըր. Գըրալ՝ Միլլէթ մէճլիսինին տիշարտա պըրագըլտըղը ֆարգ իթմէէ Թէնէզզիւլ պույուրտուղընտան գաբուլարը աչըրտը իսէ տէ, մէճլիսը մէզքիւր հէէթինի իչէրի գապուլ իթմէէճէկինէ տաղը իթիզար էյլէտի։

Ֆամիլեասըյլա իպատէթխանէեէ կիտուպ, [illegible]

Կէօրի՞յօրմըսընըզ քի, Օն ալԹընճը Լուի՝ Պասթիլին էհալի Թարաֆընտան ալընմասը, վէ ասաքիրինի Բարիզին հէվալիսինտէն չէքմէսէ մէճպուր օլմասը իչիւն ճէնապը Հագգա Թէշէքքիւր իտէեօր։

(Տէվ-Դ)

սինտէ քեաւին սալօնտա Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Թիսօնըն Թաճ̇ը հրմայեսինտէ վերիլէն պալօտա, սէֆիրը միւշարիլէյհ հաղըր պուլընմուշ վէ պալօյա տուխուլլինտէ մուզըգա Թարաֆընտան Մուսիգայի Նազմէսի Թէրէննիւմ իտիլմիշ, վէ Թէրէննիւմ իտիլմիշ. վէ մէքթէպը մէզգիւր միւտիրի Մ. Ցալէմ տախի պիր նուԹգ իյրատ էյլէմիշ տիր.

—

Կէչէն ճումաա կիւնիւ իԹալիա սէֆիրի գօնԹ Գօրթի՝ պէկկիրէ րաքիպէն Օրթաքէօյէ տօղրու կիտտէր իքէն, Զըրաղան սարայը ճիվարընտա աԹտան տիւշիւպ պաճաղը աղըրճա զէտալէնմիշ տիր.

—

Ճարօն Հիւքիւմէթինին Բէթէրսպուրկտա մուգիմ օլան հէյէթը սէֆարէթի՝ Միւէիշ գանալը Թարիգիյլէ Ճարօնա աւտէթ իտէճէկինտէն, կէչէն ճումաա կիւնիւ ՍԹանպօլա միւվասէլէթ իթմիշ վէ ՕԹէլ տ՚Անկլըթէրէ էնմիշ տիր. Հէյէթը մէզգիւրէ 15 կիւն գատար Տէրսաատէթտէ գալաճագ տըր.

—

Աւսթրիա—Մաճարիսթան սէֆիրի Պարօն տը Գալիս՝ աշու կիւն ճարըն խուսուսի օլարագ հուզուրը հազրէթը Շէհրիյարիյէ չըգաճագ տըր.

ԻԼԱՆԱԹ

—

ԷՎԳԱՖ

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսինտէ պէհէր կիւն մէզատ օլունմագտա օլան աԹի ւիզգիւր մահլիւլաԹըն միւայէնէ օլան տէօրտ հաֆԹա միւտտէԹը իլանընտան պիրինճի հաֆԹասը օլան իշպու 1296 սէնէսի շուպաԹըն իքինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իԹիպարէն պիր հաֆԹա զարֆընտա միւզայէտէլէրի իճրա գըլընաճագընտան, Թալիպ օլանլարըն էյեամը մէզգիւրէտէ մահլիւլաԹ տաիրէսինէ կէլիպ, գըյմէԹը մուխամմէնէնին էօշրինէ միւսավի բէյ աքչէսինի Թէսլիմը խազինէ իտէրէք միւզայէտէսինտէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէյի, վէ բէյ աքչէսինէ վէ մուաճճէլէյէ մահսուսլէն սուրէԹ վէ սէրկի գապուլ օլունմայաճագը պիրինճի տէֆա օլարագ իլան վէ իխԹար գըլընըր.

· · 3 վէ 5 · · 41667 · · 30,000, Ուզուն-Զարշըտա Պէզազ-ճէտտէ մահալլէսինտէ Այնալը խան սօգաղընտա 170 գըրա արսատա 2 օտա վէ տիկէր 6 պապ պէքեար օտալարը վէ 2 մախզէն չէհրի 560 ղրուշ քիրալը պիր պապ ֆրունըն տէրունինտէ միւսԹէգիր չէօրէքճի կէտիյինին 120 սէհիմ իւիթպարըյլա 70 սէհիմի վէ միւլքինիւն սիւլիւս հիսսէսի վէ պէքեար օտալարընըն տախի սիւլիւս հիսսէլէրի.

· · · · · 15,000 · ·, Ալի պէյ գարիյէսինտէ Ֆիլ քէօբրիւսիւ վէ Քեաղըտխանէ ճատտէսինտէ պէրմուճիպը խարիԹա 16528 ղըրա պիր գըԹա արսաի խալիյէ.

· · 8 · · 20,000 · · 14,000, Պէշիքթաշտա Ճիհաննիւմա մահալլէսինտէ Սէրէնճէ պէյ եօգուշունտա 360 գըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ պիր քիլէր վէ 700 գըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի.

· · 174 վէ 176 վէ 178 · · 17,500 · ·, Զէյրէք գուրպինտէ Ճհօճա խալիլ Աթթար մահալլէսինտէ Գաբանը Տագըգ ճատտէսինտէ 90 գըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 3 օտա վէ դահվէխանէ իթթիսալընտա պիր էքմէքճի տիւքեանընըն նըսֆ կէտիյի իլէ միւլքինիւն սիւլիւսան հիսսէլէրի.

· · 7 · · 10,000 · · · Գօճա Մըսթաֆա բաշատա Սէյյիտ էօմէր մահալլէսինտէ Սէյյիտ էօմէր օտալարը սօգաղընտա 120 գըրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 750 գըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ.

· ·, 8000 · · ·, Ալի պէյ գարիյէսի հուտուտընտա Քեաղըտխանէ ճատտէսինտէ պէր մուճիպը խարիԹա 8750 գըրա պիր գըԹա արսաի խալիյէ.

· ·, 5000 · · ·, Եինէ մահալլէի մէզգիւրէտէ պէր մուճիպը խարիԹա 5330 գըրա պիր գըԹա արսաի խալիյէ.

· · 11 · · 5000 · · 3000, Պօղազ իչինտէ Գանլըճա գարիյէսինտէ Ֆիքր-Թէբէսի սօգաղընտա 80 գըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 25 գըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ.

· · 22 · · 1000 · · 800, Խասքէօյտէ Բիրի Բաշա մահալլէսինտէ 40 գըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 5 գըրա պաղչէ մահալի չէհրի 20 ղըշ. քիրալը ախշապ վէ խարապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի.

· · 53 · · 5000 · · Իսկիւտարտա Տէպպաղլար մահալլէսինտէ Սէլիմ բաշա ճատտէսինտէ տէրունինտէ սալաշ պիր օտայը միւշթէմիլ Թախմինէն 300 գըրա պիր գըԹա արսանըն պիւթիւնիւ.

· · 4 · · 2000 · · Իսկիւտարտա Սօլագ Սինան մահալլէսինտէ Զըգմագ Եէնի Օտալար սօգաղընտա 60 գըրա արսատա մէպնի պիր օտա վէ պիր սուֆա վէ միւշթէրէք պիրիմա վէ 60 գըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ.

· · 10 · · 1000 · · Թօբգաբուտա Իսկէնտէր աղա մահալլէսինտէ Քիւչիւք Սարայ Մէյտանը սօգաղընտա 60 գըրա արսատա մէպնի պիր օտայը միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ.

· · 112 · · 1000 · · Զարշըի քէպիրտէ Քէսէճիլէր ճատտէսինտէ 10 գըրա արսատա մէպնի չէհրի 60 ղըշ. քիրալը պիր պապ դըլապտանը տիւքեանընըն 8 հիսսէտէն 1 հիսսէ կէտիյի իլէ միւլքինին 16 հիսսէտէն 1 հիսսէսի.

· · 10 · · 1200 · · Եէնի պաղչէ գուրպինտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Զըգմագ Գաշըգճը սօգաղընտա 30 գըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ 60 գըրա պաղչէյի միւշթէմիլ 1 պապ մէնզիլ.

· · 114 · · 2500 · · Էտիրնէ գաբուսընտա Հաճի Մուհիէտտին մահալլէսինտէ Աճը-Զէշմէ ճատտէսինտէ 25 գըրա արսատա մէպնի չէհրի 40 ղըշ. քիրալը 1 պապ խաֆֆաֆ տիւքեանը կէտիյինին նըսֆ հիսսէսի.

· · 105 · · 160 · · 200, Գասըմ Պաշա լիմանը գուրպինտէ Զատըրճը Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Եալը բաշը ճատտէսինտէ 25 գըրա պիր գըԹա աԹթար տիւքեանընըն արսասընըն 5 հիսսէտէն պիր հիսսէսի.

· · 12 · · 1750 · · 1500, Պաղչէ Գաբուսը գուրպինտէ Զէլէպի օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Սապօնճը խանը ճատտէսինտէ 130 գըրա արսատա մէպնի չէհրի 20 ղըշ. քիրալը պօյաճը տիւքեանը վէրասընտան միւֆրէզ տամլալըգ մահալինին 27 հիսսէտէն 5 հիսսէսի.

· · 26 · · 5000 · ·, Տավուտ բաշա մահալլէսինտէ Զուգուր Չէշմէ սօգաղընտա 90 գըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր գույու վէ 40 գըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ.

· · 12 · · 4500 · · ·, Սիլիվրի Գաբուսը գուրպինտէ Խանճը Գարաքէօզ մահալլէսինտէ, Սիլիվրի Գաբուսը ճատտէսինտէ 20 գըրա արսատա մէպնի վէ 40 գըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ գահվէխանէ տիւքեանընըն նըսֆ հիսսէսի.

· · 36 · · 1250 · · Սիլիվրի Գաբուսը գուրպինտէ Խանճը Գարաքէօզ մահալլէսինտէ Սիլիվրի Գաբուսը ճատտէսինտէ 20 գըրա արսատա մէպնի չէհրի 30 ղըշ. քիրալը պիր պապ սէմէրճի տիւքեանընըն նըսֆ հիսսէսի.

· · 35 · · 1000 · · Սիլիվրի Գաբուսը գուրպինտէ Խանճը Գարաքէօզ մահալլէսինտէ Սիլիվրի Գաբուսը ճատտէսինտէ 30 գըրա արսատա մէպնի պիլա հավա միւլքմա կէտիք պիր պապ գահվէ տիւքեանընըն նըսֆ հիսսէսի.

· · 2 · · 8000 · · Գասըմ Բաշատա Հաճի Հիւսրէվ մահալլէսինտէ Արապլար սօգաղընտա 100 գըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 750 գըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ.

· · 118 · · 10,000 · · Թահթա Գալէտէ Հօճա Համզա մահալլէսինտէ Ուզուն չարշը ճատտէսինտէ 80 գըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ պիր պապ սէպզէվաթճը տիւքեանըն 120 աքչէտէն 10 աքչէսի.

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա, իքի հիզատէքի պուլունան րագգամլար մահլիւլաԹըն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատէքիլէր լիրաի Օսմանի 100 ղուրուշտան օլարագ գըյմէԹը մուխամմէնէլէրինի վէ իւչիւնճիւ հիզատէքիլէր պէտէլը միւզայէտէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր.

Շէհր Էմանէթինտէ էվիյէի միւլհագա աշար Նէզարէթինտէն կէլէն իլան

Գարարը գաԹիսի շուպաԹըն 17 ինճի կիւնիւ վէրիլմէք իւզրէ կէլվէ անպարընտա 500 քիլ խընթա, 334 քիլ շաիր, վէ միւլհագաԹընտան Աք Հիսար անպարընտա 829 քիլ խընթա, 1391 քիլ սէօնէզ, 472 քիլ շաիր, 20 քիլ պուրչագ, վէ Թարագլը անպարընտա 548 քիլ սէօնէզ, 352 քիլ արի խընթա, 320 քիլ աաի խընթա, 55 քիլ աաի գարըօշա, 118 քիլ եուլաֆ, 19 քիլ խընթա գարըօշալը, 32 քիլ շայիր, վէ Մահը մէզպուրըն 16նճը կիւնիւ իհալէսի իճրա օլունմագ իւզրէ, Ատաբաղարը անպարընտա 3000 քիլէ խընթա, պին շայիր, 500 գարըօճա. 500եուլաֆ մահալլէրինճէ վէ պուրաճա տէրտէսիԹը միւզայէտէ օլտուղընտան, Թալիպ օլանլարըն Շէհր էմանէԹինտէ էվիյէի միւլհագա աշար նէզարէԹինէ միւրաճաաԹ իյլէմէլէրի.

1 շուպաԹ 96 — 2—1

Իւչիւնճիւ Տաիրէի պէլէտիյէտէն կէլէն իլան

Իւչիւնճիւ Տաիրէի պէլէտիյէնին աշճը վէ սուճու վէ գահվէճի վէ բագգալ-ճըլըղը՝ կէլէճէք 97 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան շուպաԹը ղայէսինէ աէկին պիր սէնէլիք օլարագ տաիրէճէ տէրտէսիԹը միւզայէտէ օլտուղը, վէ պէտէլը իլթիզամը հէր գաչ ղըշ պալիղ օլուր իսէ, տէօրթ Թագսիթ իլէ Թէսվիյէսի, վէ Թագսիթը էվվէլին բէշինէն վէրիլմէսի շէրաիթը իհալէ ճիւմլէսինտէն պուլունտուղու ճիհէթլէ մէզգիւր աշճը վէ սուճը վէ բագգալըզլըղը Թալիպ օլանլարըն իշպու Թարիխտէն իթիպարէն նիհայէթ շուպաԹըն 15ինճի բազար կիւնիւնէ գատար նիզամընա Թէվֆիգան քէֆիլլէրիյլէ պէրապէր տաիրէ մուհասէպէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

1 շուպաԹ 96

Մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան

Վանըլը Խաչատուրեան Մկրտիչին իւչիւնճիւ մահքէմէի Թիճարէթ իլամըյլա Միհրան Թաշճեանի զիմմէԹինտէ ալաճաղը օլան մէպլիղին Թէսվիյէսի զըմնընտա, մէտեունը մէրգումըն Օրթա քէօյտէ Թաշճը զօգաղընտա 6 վէ 8 վէ 10 նումէրօլարըյլա մուրագգամ իւչ գըԹա արսատա իւչ հիսսէ իԹիպարը յլա միւթէսարրըֆ օլտուղը պիր հիսսէի շայիասը սաԹըլաճագընտան, Թալիպ օլանլարըն Մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաԹ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

2 շուպաԹ 96

Շէհր Էմանէթինտէն

Գալաթա ճիհէթինտէ զուհուր իտէն չիչէք խասթալըղընըն մէնը սիրայէԹի զըմնընտա Պէյօղլու վէ Տէրսաատէթ վէ Իսկիւտար ճիհէԹլէրինտէ իսթէք իտէնլէրի վէ ֆուգարայը մէճճանէն աշըլամագ իչիւն Պիրինճի վէ Ալթընճը վէ Տօգուզունճու պէլէտիյէ տաիրէլէրինէ պիրէր աշըճը Թային իլէ պէրապէր Թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ վէ իճրա օլունմագտա օլտուղու տիւկէր իլաննամէ իլէ նէշր ու իխթար օլունմուշ իտի. Սայէի ինայէԹվայէի հազրէթը Բատիշահիտէ խալգըճա պիր գաԹ տահա սուհուլէԹի մուճիպ օլմագ վէ ճումա վէ բազար կիւնլէրի Ագսարայտա վալիտէ Ճամիի շէրիֆի գարշըսընտա Եօրկաքի էճզախանէսինտէ սաաԹ ալԹըտան օնա, վէ սալը վէ չարշէնպէհ կիւնլէր Պալաթտա Եօրկի էֆէնտինին էճզախանէսինտէ սաաԹ իւչտէն ալԹըյա, վէ բէնշէնպէհ կիւնիւ Ֆէներտէքի էճզախանէտէ սաաԹ եէտիտէն օնա գատար հազըր պուլունուպ միւրաճաաԹ իտէնլէրի մէճճանէն աշըլամագ իւզրէ Թալիպ գայմագամլըղընտան իզզէԹլու Էշրէֆ պէյ, վէ Պէշիքթաշ ճիհէԹինտէ տախի քէզալիք մէճճանէն իճրաի ամէլիյաԹ իչիւն Տէօրտինճի տաիրէի պէլէտիյէ մէրքէզինէ աշըճը Աքիֆ էֆէնտի Թային օլունմուշ օլտուղընտան, Թէտապիրը մուհարրէրէ տախի ճումլէյէ մալիւմ օլմագ իւզրէ իլան օլունուր.

1 փետրվար 1296 — 2—2

Հէր տիւրլիւ արգուհալ վէ լայէհա վէ իթիրազը պէյլ հիւքիւմ վէ սէքվէսթրօ վէ բրօթէսթօ իթիրաալէրի, վէ գօնթօրաթօ վէ սէնէտաթը սաիրէ Թահրիր վէ Թանզիմ, վէ մէհաքիմը շէրիյէ վէ նիզամիյէ վէ Բաթրիգխանէճէ վուգուա կէլէն տավալէրէ վէքեալէԹ իԹմէքտէ օլան Յ. Մ. Արգարեան Գրիգոր էֆէնտի՝ պու տէֆա Պապը Ալի Պաշ վէքեալէԹ տաիրէսի գարուսու բիշկեահընտա Իրան սէֆարէԹխանէսի ճատտէսինտէ քէօյլին 51 նումէրօլը տիւքեանտա իգամէԹլէ, միւրաճաաԹ իտէնլէրէ պէրվէճճհի պէյան Թահրիրաթը միւթէնէվվիա Թանզիմ վէ իսթէտիքլէրի իտէնլէրին տավալէրինէ վէքեալէԹ վէ արզու իտէնլէրէ լիսանը ալմանը իւլ պէյանը Թիւրքի իւզրէ գավանինի վէ նիզամաԹը սէնիյէ վէ քիւթիւպը սայիրէտէն տէրս իԹմա իտէճէյի իլան օլունուր. 4—3

ՏԻՖԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ԻՉԻՒՆ

ԹԻՒՐԻ

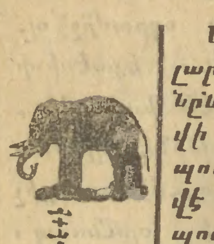

Կլասկօտա Ճօն Գըլարգըն գումբանիասընըն էն ալէա վէ գավի մաքինա Թիրէսի, պուրատա, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ ՍԹամպուլ մաղազալարընըն քեաֆֆէսինտէ պուլունուպ, Թօբտան վէ բէրաքէնտէ սաԹըլմագ իտժէյէնլէրին, Գալաթատա վօյվօտա սօգաղընտա 13 նումէրօլու մաղազայա, վէ ՍԹամպօլտա, Հաճի Քէօչէք ճամիսինտէ 64 նումէրօլու մաղազայա միւրաճաաԹ իթմէլէրի.

Պէօյիւք աճէնթէ
ԷՄ. Թ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ

Ցօգթէօր Թիւրապ էֆէնտի, րիայէթլու միւշթէրիլէրինին սուհուլէԹի իչիւն, պու տէֆա Պապը Ալի ճատտէսինտէ վագըֆ 15 նումէրօլու մահալտէ հէր կիւն սաաԹ եէտիտէն օնա գատար քէնտույէ միւրաճաաԹ իտէն զաԹլարը գապուլ իտիւպ, բազար կիւնլէրի տախի քէլ էվվէլ Պէյօղլունտա Սագըզ աղաճը ճատտէսինտէ վագըֆ 39 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ էօյլէն վագթինէ գատար խասթէկեանը գապուլ էյլէյէճէք տիր. 8—7

102 ԳԱԼԱԹԱ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ 102

ԵԷՆԻ ՏԻՒՆԵԱ

ՇԷՔԷՐՃԻ ՏԻՒՔՔԵԱՆԸ

Մէզգիւր տիւքքեանտա նէզաֆէթ վէ ինԹիզամ միւքէմմէլ օլուպ, միւշթէրիլէրէ տէ քէմալը նէզաքէթլէ մուամէլէ օլունմագտա վէ խօշնուտ իտիլմէքտէ տիր. Կէրէք ՍԹամպօ վէ կէրէք պիլատը սայիրէ իչիւն սիբարըշ գապուլ օլունուր. Տիւյիւնլէր իչիւն ախիրէն միւխթէլիֆ ճինսլէրտէ ալա վէ նէֆիս Թաթլը վէ բէշլէլէր կէլմիշ տիր. Քէզալիք ալա ճինստէն հէր նէվի ալաֆրանկա չէքէրլէր տախի բէք չօգ պուլունուր.

Ալթընճը Տաիրէի պէլէտիյէ ճանիպինտէն կէլէն իլան

Ալթընճը Տաիրէնին բուլ վէ գանթար րուսումընտան պաշգա դաԹսալ չէքիսիյէ սէրկի վէ Թուզլա րուսումաԹը 97 սէնէսի մարթընտան իԹիպարէն պիր սէնէ միւտտէթ իտարէ օլունմագ վէ Թէգարրուր իտէճէք պէտէլլէրինին րուպու՝ իհալէի գաԹիյէսինին իճրասընտա բէշին վէ գուսուրու Թէգասիթը մուայէնէսինէ կէօրէ տէ աշըգ պօնօ իւզէրինէ իԹա գըլընմագ շարԹը վէ շէրաիթի սաիրէ իլէ պիլմիւզայէտէ իհալէ գըլընաճագընտան, Թալիպ օլանլարըն ուսուլ վէ նիզամը տաիրէսինտէ քէֆիլլէրիյլէ պէրապէր Տաիրէ մէմուրէյն գօմիսիօնունա միւրաճաաԹ իյլէմէլէրի իլան օլունուր.

29 քեանունի սանի 1296 — 3—3

ՍԱԹԼԸԳ ԱՐՍԱ

Պէյօղլունտա ինկիլիզ սէֆարէԹ արգասընտա Գամէր-խաթուն մահալլէսինտէ Գըլըճ սօգաղընտա 160 գըրա պիր արսա սաԹըլըգ օլտուղունտան, Թալիպ օլանլարըն մաԹպաամըզա կէլմէլէրի իլան օլունուր.

[illegible]

ԻԼԱՆ

Սամաթիատա Տօղրու եօլտա Այ Մինա նամ Րում քիլիսէսինին սըրասընտա վագըֆ օլուպ, պունտան մուգատտէմ Ագապեան վարժարանը օլան վէ 8 օտա, պիր Թարաչա, պիր պօտրում վէ պիր մահզէնի շամիլ պուլունան իքի գաԹլը պիր պապ քեարկիր խանէ իճարա վէրիլէճէք օլտուղունտան, Թալիպ օլանլարըն եա մաԹպաամըզա վէ եախօտ Սամաթիատա Տօղրու եօլտա գարաղօլ իթթիսալինտէ վագըֆ էճզաճը Սէնեօր Ճիվանիյէ միւրաճաաԹ իյլէմէլէրի իլան օլունուր. 10—7

ՍԸՀՀԷԹ ՎԷ ՄԻ ՃԱՖԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ ԻՉԻՒՆ

ՂԱՅԷԹ ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Վ. Ծաննինին իսթանպօլտա քէօբրիւ մէյտանընտա 1 վէ 2 նումէրօլու ՇԷՄՍ նամ պէօյիւք էճզախանէսի.

1867 տէ, սահիպ էհլիյէթ միւթէսարրըֆը Թարաֆընտան Թէէսիս իտիլմիշ օլան իշպու մէշհուր էճզախանէ, կէրէք իլաճլարընըն Թէմիզլիկի, կէրէք րէչէթալարըն տիգգաԹլէ իճրա օլունմասը, վէ խուսուսիյլէ մէզգիւր էճզախանէնին պիր սըֆաԹը մախսուսէսի օլմուշ օլան ֆիաթլարընըն էհվէնլիկի, վէ կէրէք մէմուրլարընըն միւհթէրէմ վէ միւթէատտիտ միւշթէրիլէր հագգընտա կէօսթէրտիքլէրի հիւրմէթ վէ նէզաքէթ սաէսինտէ, տայիմա րաղպէթլու Իսթանպօլ էհալիսինին խօշնուտիյէթի քեամիլէսինի մուճիպ սուրէթտէ իճրայի խըտմէթ էյլէմիշ տիր.

Իշպու էճզախանէտէ, աթիտէ պէյան օլունան էմթաա Թօբտան վէ ճէսթէ ճէսթէ սաԹըլըր.

Էճզայի քիմեէվիյէ, մուալիճլէր, ալէաթը ճէրրահիյէ, լասթիքտէն ալէթլէր, ֆօթօկրաֆ ալէթլէրի, ալեաթ վէ էտէվաթը քիմեէվիյէ, խալիս գընագընա սօլֆաթօսու, ըթէրիեաթ (բարֆիւմըրի) չարապլարը, հէր սաաթ իչին վէ կէրէք միւշթէրիլէրինէ, կէրէք խասթախանէլէրէ, մէքթէպլէրէ, վէ հաթթա հէր վագըտա հիւքիւմէթի Սէնիյէյէ քիֆաեէթ իտէճէք տէրէճէտէ մաքինա իլէ եաբըլմըշ պուզ.

Իշպու էճզախանէ լիւրաճաթ վէ իտխալաթ իճրա իտիպ, գօմիսիօնլար տախի գապուլ իտէր.

1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա Թէէսիս օլունմուշ օլան 377 նումէրօլու Ծաննի էճզախանէսի տախի, միւմայիլէյհ Մ. Վ. Ծաննինին մախտումու տիփլօմալը քիմիօթ տօգթէօր Յ. Ծաննի Թարաֆընտան իտարէ օլունմագտա տըր. Միւմայիլէյհին Պէյօղլունտա քիմեախանէսի տախի վար տըր.

Պունլարտան պաշգա, Մ. Վ. Ծաննինին Բուճագտա էճզախանէ շիւպէսի, Էտիրնէտէ կազօզ ֆապրիգասը վէ պիրա մաղազասը օլուպ, քեաֆֆէյի էճզա վէ սայիր էմթաա իչին տէ աճէնթէլիք իտէր.

Ֆիաթլար ղայէթ էհվէն տիր.

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Պունտան աղտէմ Գօնթի պիրատէրլէրիյէ միւշթէրէքէն Գալաթատա Սանտըգճըլար իչինտէ 130 նումէրօտա քիւշատ էթտիկիմիզ տուխան ֆապրիգասը չիմտիյէ գատար ֆէվգէլատէ իշլէմէքտէ վէ հէր վէճհիլէ միւշթէրիլէրիմիզին մէմնունիյէթինի ճէլպ իլէ չըգարըլան Թիւթիւնլէր րայիհասը օլմասը վէ նէվիլէրինէ կէօրէ ֆիյաթըընըն էհվէնիյէթի ճիհէթլէ Թարաֆընտան Թահսին օլունմագտա վէ հաթթա պիր վագըթտան պէրու տէբօզիթօլարըմըզա Թիւթիւն եէթիշտիրիլէմէմէքտէ իտի: Պու քէրրէ միւշթէրիլէրիմիզի կէրէյէ չէվիրմէմէք վէ տահա իյէրի կիթմէք իւզրէ պիր մէճպուրիյէ ֆապրիգա վէ տէբօզիթօմըզը մահալը մէզքիւրտէ ղայէթ վասի վէ մամուլաթըմըզըն իւթխասընա էյհէր ճիհէթ էլվէրիշլի պուլունան 109 նումէրօլու ֆապրիգայա նագլ էյլէտիք.

Պունտան պէօյլէ ՍԹանպօլ վէ Թաշրա վէ Էվրօբատան՝ Թիւթիւն խասալը հագգընտա վիրուտ իտէն էվամիրի սաաթը սաաթընա իճրա էտէպիլէճէյիմիզ կիպի, Թիւթիւնլէրին րայիհասը վէ ճիւմլէնին տըմագընա արզուլըլան լէզզէթի տէյիշտիրմէմէք իւզրէ պու քէրրէ տախի Թիւթիւն չըգան մահալլէրէ վէ պախուսուս Եէնիճէյէ մալիւմաթը Թամմէ սահապընտան մէմուրլար իգամ գըլընմըշ տըր: Միւշթէրիլէրիմիզին մէմնունիյէթինի ճէլպ իթմէք վէ իսթէտիքլէրի գօգուլու վէ տըմագընա էլվէրիշլի տուխան վէրմէք արզուսընտա պուլունտըղըմըզտան, Թալիպլէրինին լութֆէն ֆապրիգամըզա Թէնէզզիւլ պույրուլմալէրինի րէճա, վէ պունտան պէօյլէ ղայրը մագթու նէվինին 150 լիք. 200 լիք. 300 լիք վէ տահա ֆէվգէլատէ ճինսլէրինտէն կէրէք Թիւթիւն վէ կէրէք սիկարա տէբօզիթօմըզտա մէվճուտ պուլունաճագլարընը Թավսիյէ իտէրիզ.

Տէբօզիթօ մահալլէր. — Գալաթատա Սանտըգճըլարտա Ն. 109. — Զըրտան գաբու Զէօմլէքճիլէրտէ Ն. 29. — Էմին էօնիւնտէ Ն. 36, վէ ճիւմլէ տուխան սաԹըճըլարտա.

Զէյլ. — Սայէի Շահանէտէ Էվրօբայա իրսալ իտէճէյիմիզ տուխանլէրին պանիտրօլ րէսմինտէն մուաֆիյէթինէ տայիր իմթիյազ տախի Թահսիլ իտիլմիշ օլտուղունտան, Էվրօբատա պուլունան Թալիպլէրիմիզին պու ճիհէթլէ եիւզտէ եիրմի ֆայտէմէնտ օլաճագլարընը իլամ վէ իլան էյլէրիզ.

ՏԻՄԻՐԳԱԲՈՒԼԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 14 փետր.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.		93-15/16
Օսմ. էսհամը աչըլարը		13-3/8
» » գարանտը		13-1/2
Իսթիգրազ	65	14-7/8
»	69	14-5/8
»	71	72-3/4
»	72	23-
»	73	13-7/8
Օսմանլը պանգասը		12-5/8
Մըսըր տույունը մուԹա հըտէ		71-1/4
» իմԹիյազլը		94-
Րուսիա իսթիգրազը		90-1/4
Գամպիօ Բարիզ 6 այ վատէ		-

Բարիզ, 14 փետր.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.		84 05
» » 5 գրօնսօլ		119-45
Օսմ էսհամը աչըլարը		13-65
» » գարանտը		13-67
Իսթիգրազ 65	Ֆր.	76-
» 69		72-
» 73		69-
Մըսըր ֆօնտ. մուԹա հըտէ		362-50
Գրէտի Լիօնէ		1082-50
Օսմանլը պանգասը		572-50
Րումէլի շըմէնտըֆէրի		51-50
ԻԹալիա էսհամը		88-50
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ		25-36

Վիէննա, 14 փետր.

Աճիօ	ֆիօրին	-
Րումէլի շըմէնտըֆէրի		23-20

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էս. ուս. տիւն աքչ. գար.		14 28
Պու րապահ աչըլարը		14-28
Իսթիգ. 63 (Մուրթօն)	6 % Ֆ.	69-
» 65	» 6 % Ֆ.	71-
» 69 (Բիներ)	6	70-50
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		22-87
» 73	6 % Ֆ.	67-50
Րումէլի շըմէնտըֆէր 3		49-
Աղճէ ֆայիզի		9-
Րըբօր	Պ.էշ.	10-
Հավալէսիգ	»	12-20

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	3-24
Սթամպօլ պանգասը	8-25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-11
Թրամվայ	3-57

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշտան		Ղշ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		107-36
Մէթալիք	»	209-20
Պէշլիք	»	212-20
ԱլԹըլըգ	»	129- 5
Գազըր	»	700-
Գայմէ	»	1140-
Ինկիլիզ լիրասը		109-36
Ֆրանսըզ ալԹունու		87-20
Ֆօլ		90-13
Գրիմէ ալԹունու		51-20
Գուրպօն պայմէսի		8-70